GAZETY POLSKIE
Anno 1735. N. 55.

z *Warſzawy d. 4. Auguſti.* Dnia wczorayſzego *in gratiam* Imienin Nayiaśn. Krola Jmći AUGUSTA III. y Dyſtrybuty Orderow AQUILÆ ALBÆ u Dworu tuteyſzego z wielką y wſpaniałą Solennizacyą y apparencyą odprawił ſię Feſtyn takową figurą. O godzinie *circiter* dźieśiątey zrana JJ. OO. JJ. WW. Xiążęta Ichmć y Panowie Potocki Arcybiſkup Gnieźnińſki Prymas Korony Polſkiey y W. X. Litt. Weyſſenfels Woyſk Saſkich, Graff Munnich Roſſyiſkich FeldtMarſzałkowie. Senatorowie Duchowni y Swieccy, Miniſtrowie Polſcy, Cudzoźiemſcy y Saſcy, Officyaliſtowie Urzędnicy *in copioſiſſimo numero* oboyga Narodow, Generałowie Sztab y Ober Officyerowie Woyſk Auxyliarnych, Polſkich y Saſkich do Pałacu ná Krakowſkim Przedmieśćiu leżącego ziachali ſię. W ktorym wſzyſcy Kawalerowie Orderem *Inſigniti*, w ſukniach *uniformiter* do tego Aktu przyzwoitych *praeuntibus Mareſchalcis Regni* prywatnie J. K. Mći ſwoie złożyli powinſzowania w pokoiu oſobnym: Po zakończoney ceremonij J.K.Mć. P.N.M. JJ. WW. Ichmćm PP. Kawalerom; Graffowi Munnichowi FeldtMarſzałkowi Roſſyiſkiemu, Dąbſkiemu Brzeſkiemu Kujawſkiemu, Sapiehy Brzeſkiemu Litt. Wojewodom, Baronowi Keyſerlingowi Miniſtrowi Pełnomocnemu Roſſyiſkiemu, Mniſchowi Łowczemu y Gozdzkiemu Kuchmiſtrzowi Koronnym, *ex ſingulari reſpectu* Ordery *diſtribuebat. Proceſſerunt poſt haec* Nayiaśn. Kroleſtwo Ichmć ná Mſzą do Kaplicy nowo erygowaney *in numeroſiſſima* pomienionych *frequentia.* Po ktorey naſtąpił ſtoł Krolewſki ſymmetryą wybornych potraw

traw akkomodowany. Cukrami (na ktorych Ordery z literami z cukru wyrobionemi *VIVAT AVGVSTVS III.* widziane były) zastawiony, samemi tylko oprocz Nayiaśn. Krolewiczowey Jeymći Konstanty y JJ. WW. Dam Ministrow y Dworu Krolowey Jeymości 23. Kawalerami Duchownemi y Swieckiemi *juxta antiquitatem* wziętego Orderu obsadzony; *& penes dulces cibos mlleá pocula* wszczęły się zdrowia Nayiaśnieyszych; Krola Jmći Krolowey Jeymci, *prosperitatis Reip.* y inne przy odgłośie Trąb y kotłow, tudzież Artyleryi hucznym z armat bićiem *incessanter* intonuiącey. Po obiedźie *in Campo Martiali* Nayiaśn. Krolestwo Ichmć z JJ OO. JJ WW Kawalerami strzelaniem do Tarczy dywertowali się. J. O Xiążę Jmć Kasztelan Krak. y J. W. JmćP. Mniszech Marszałek W. Kor. *Judices constituti ferebant Judicium* do Dystrybuty *Præmiorum.*

Dystrybucya *Præmiorum.*

Nayiaśn. Krol Jmć Kałcedonową w złoto oprawną z Portretem własnym Tabakierę.

J W. Jmć P. Baron Keyserling Poseł Rossyiski Pierśćień bryliantami obsadzony.

J. W. Jmć P. Mołzyński Podskarbi Nadw. y Administrator Skarbu Kor. Puszkę *aliàs* Boëte porcellanową z złotą łyżeczką.

J. W. Jmć P. z Wielopolskich Myszkowski Koniuszy Koron. Misę porcellanową.

Tandem post probatissima w strzelaniu *documenta* Nayiaśn. Krolestwo Ichmć ze wszystkiemi Kawalerami *Triumphali passu à stadio Martiali* z applauduiącą kapelą do Altany dawno w Ogrodzie wystawioney, *ab intra* lustrami, Korony *in summitate*, y Ordery z literami *VIVAT AVGVSTVS III.* w sobie zawieraiącemi illuminowaney, inwencyami nad zamiar akkomodowaney *condescenderunt.* Gdźie Nayiaśn. Krolestwo Ichmć taniec Polski zaczęli. Potym

Nay-

Nayiaśn. Krolowa Jeymć z JJ OO. JJ. WW. Ichmćiami FeldtMarſzałkami, Senatorami *Regni* y Miniſtrami *Imperiorum obſervato ordine* prawie wſzyſtkiemi tańcem ſię dywertowała aż do Kolacyi, dla ktorey w Altanie nowo erygowaney y pod Namiotami *in abundantia* wſzyſtkiego rozſtawione ſtoły kontentuiącą przytomnym Gośćiom y ſpektatorowi *tribuerunt* wygodę. Stoł w pomienioney Altanie Oſob ſto pięćdźieśiąt *diſtinctioris Dignitatis* przy ſobie maiący. Potrawami coraz nowemi zaſtawiany, Cukrami y Oſobami złoconemi z wyrażeniem Orderow, Koron, Tarcz, Strzelby, *& actorum* ná Marſowym Polu tego dnia, tudźież *VIVAT AVGVSTVS III. accommodatè* przyozdobiony, *dulci aſpectu & uſu corda & animos* kontentował. Jlluminacya z rzęśiſtych lamp kilkudźieśiąt tyśięcy Oliwnych złożona, ná Ziemi *in Martiali Campo* y w Ogrodźia z proporcyi y induſtryi znakomitey chwalebna, fundacyą ná przećiw Altany Orderu *gradatim* miedzy kolumnami z lamp ákkomodowanemi iaśnieiąca, figurami rożnemi w ogniu *VIVAT AVGVSTVS III* reprezentuiącemi *cum Aquila* oku ludzkiemu wyſtawiona. *In Campo Martiali* Tarczami *artificiosè* iaśnieiąca z rożnemi ſtrukturami, *ut fulgentia Sydera Cœlum* ziemi ozdobną przydała *ſuperficiem*, Aktowi záś temu pamięć wiekopomną. Zgoła Figury wſzyſtkie reprezentuiące Feſtyn Orderowy z Imieniem Nayiaśn. Krola Jmći, y Polem Marſowym ná ſtołach y Jlluminacyach, tudźież w akkomodacyi Struktur do tego Aktu deſtynowanych, z podźiwieniem ludzkim, gdźiekolwiek kto okiem rzućić umyślił widźiane były. Jak tylko Kolacya ſię zaczęła, tak zaraz przy ſpełnianiu zdrowia iak podczas obiadu, Kapele rożne przy Trąbach y kotłach huczną czyniły rezonancyą. Armaty záś *in eſſantibus ictibus in fulgida terra* intonowały. Ten Bal Tańcami przy naſtępuiącym dniu dźiśieyſzym zakończony był.

VO-

V O T U M.

Quæ Tibi ſubjectis Rex Clementiſſime Regnis
Nomine præſagis omina, ſolus habe.
Queq; voves Anno regnans AUGUSTE Secundo,
Imperio videas cuncta ſecunda Tuo.
Hæc quâ Tu Charites præcedis Tertie *ternas*,
Auguſtos *Menſes det memoranda dies.*

Nayiaśnieyſze Kroleſtwo Ichmć w przeſzłą Niedźielę w Kaplicy Pałacowey nowo erygowaney byli iako też y w inne dni przy liczney frekwencyi *Primorum Regni* zwyczaynemu Mſzy S. ſłuchaniu *adeſſe* zwykli. Tegoż dnia w pokoiach Pałacowych przy liczney frekwencyi JJ. OO. JJ. WW. Ichmćw PP. Senatorow, Miniſtrow y Officyaliſtow oboyga Narodow, JJ. WW. Ichmćiow Skorulſkiego Krayczego Powiatu Kowieńſkiego y Lawdańſkiego Stolnika Xięſtwa Zmuydzkiego Deputatow, á do Nayiaśn. Krola Jmći AUGUSTA III. Poſłow publiczna od J. O. Trybunału Głownego W. X. Litt. Wileńſkiego expedyowała ſię Audyencya. Ná ktorey po przeczytaniu Inſtrukcyi J. O. Xiążę Jmć Biſkup Krak. Podk. Kor. *in abſentia* Pieczętarza Litewſkiego odpowiadał. Kongreſs Prześw. Ziemi Warſzawſkiey Goſpodarſki w Poniedziałek zagaiony ieſzcze *continuatur*. Poſłow *in deſideriis* Ziemi do J. K. Mći ná nim obrano. W przeſzły Poniedziałek y Wtorek iako w dzień Nayśw. Panny Anielſkiey Nayiaśn. Krolowa Jeymć Nieſzporom. We Wtorek záś Kroleſtwo Ichmć ná zwyczaynym Mſzy S. ſłuchaniu u OO. Reformatow (u ktorych Xiążę Jmć Biſkup Krak. celebrował) przytomnemi byli. J. W. JmćP Humiecki Wwda Podolſki w przeſzłą Sobotę u J. K. Mći prywatną miał Audyencyą. Dwor tuteyſzy z przytomnym Senatem y Miniſtrami *Status* uſtawicznie pracuie około uſpokoienia Oyczyzny y ulżenia iey *in oneribus*, ná ktore ſię uſkarża. *Contribuunt multum* do tego Xiążęta Ichmć; Prymas, Biſkup

Kra-

Krak. Kaſztelan Kr. Wwda Kr. Wwda Kijow: Generalny Regimentarz Woyſk Kor. Marſzałek W. Kor. y wiele innych liſtami do Prześw. Wwdztw piſanemi. J. W. Jmć P. Graff Sułkowſki Koniuſzy y Miniſter, Saſki Łowczy Nadw. W. X. Litt. z Jeymćią do Saxonij, á J. W. Jmć P. Stolnik Kor. ná Seymik Sendomirſki ztąd dziś *excurrunt.*

MOWA W. Jmći P. Idzkowſkiego Vicesgerenta Brańſkiego, Poſła Prześw. Ziemi Bielſki do Nayiaśn. Krola Imći AVGVSTA III. podczas Audyencyi miana.

Tym ſię Nayiaśnieyſzy Miłośćiwy Krolu wolny Narod Polſki *Filij liberæ non ſervæ Libertatis* nad inne Monarchie zaſzczycać możemy, że iako Wſzechmocnemu BOGU *Regi Regum* cały swiat *ſervato illaſæ Libertatis arbitrio* podane ſchyla karki, *DEVS ideò Pater eſt quod velit libertate coli.* Tym Polſka *æmula Polo* Krolom y Panom ſwoim, miedzy inſzemi Państwy ten oddaie trybut, ze *ſponte genu flectitq; caput.* Stawa przed Tronem ſwych Monarchow iedna tylko Polſka tak, iak ſtawa promieniem zawołany do Słońca Orzeł, *ardoribus arctæ ad Solem veniunt Aquilæ, quas attrahit unicus Majeſtatis amor.* Stawamy y garniemy ſię iak *armige arum Reipublica dulcis apum* do Krola ſwégo, idźiemy do Pana y zá Panem z tego Inſtynktu, że *Rex Pater Materq; ſimul.* Oddaiemy *Coronato Capiti* poddańſką adoracyą, ále karki naſze nachyła nam ſamo tylko ſerce, *non ſervile jugum movet nos ad mandata jubentum.* Y tać to ieſt *Gloria Regum liberæ hominum poſſidere voluntati,* te ſą *Vicaria Divum ſceptra* nad wolną ludzi panować wolą. *In hoc DEVM imitatus, qui cum poſſit eſſe abſolutus, mavult eſſe arbitrijs hominum ſubalternus, cum ſit Dominus Dominorum, non Domitor ſervorum.* Wzięła od Ottona Antecellora twego, Koronę Polſka, tey Koronie Auguſt Pierwſzy z Jagellonow idący przydał nieoſzacowaną perłę, *Libertatem,* ten Kleynot, gdy bez wodza y ſtroża w otwartym Sarmackim śśni ſię polu, ná obronę Jego *Ecce duo Gladij, ſatis eſt,* ze dwoch Nayiaśnieyſzego Domu Twego Herbownych Mieczow, Krolcſtwu, y Wolności ieden, á Niebu drugi, *unus*

 pro

pro Regno, pro Cœlo sufficit alter. Wiszą *circum circa* te Korony y w Koronie pogranicznych Sąśiad liczne Woyska, *jus belli sunt arma sibi.* Stoią gotowe *ad Protectionem fœderum & pactorum* pretensye, *sub signa collectus miles gravissima bellandi ratio.* Staiemy y my Nayiaśnieyszy Miłościwy Krolu; *cum Recognitione* Państwa Twego *Plenipotentiarij* od pozostałych w Domu Braći żeś iest *Rex noster, stator* *Libertatis.* Niesiemy wielkie *à Libera Gente munus* wiernego Poddaństwa, *tributum, & in tributo ratihabentus* *Regë* .Charakter to nasz wiernym stateczny m, y kochaiącym Poddanym przed Panem *prona adoratione* uniżać się. Racz że Nayiaśn. Krolu Panie Nasz Miłościwy Oycowską utrapioney Oyczyznie podać rękę, y racz nas w swoiey *manutere* Protekcyi. A my za to życzyć ći będziemy, żyi Miłościwy Krolu tak długo, iak długo Rzymskie Państwo *à condita urbe* swego Augusta wyglądało. Zyi tak długo, iak y to Twoie Krolestwo od Lecha swego Augusta oczekiwało *&c.*

z *Grodna d. 27. Julij.* J. O. Xiążę Jmć Wiśniowiecki Kanclerz Wielki y Regimentarz Generalny Woysk W. X. Litt. po uczynionych dyspozycyach Woyskowych y naznaczoney konsysteneyi, w przeszłą Niedzielę wyiachał ztąd traktem na Zydomlę do Słonima, á ztamtąd ma *gressus dirigere* do Wilna. Tu około nas po codziennych nad zwyczay panuiących dżdzach niespodziana nastąpiła pogoda, ktora gospodarzom w polach pracuiącym koło żniwa, wielką przyniosła konsolacyą. Dnia 22 *præsentis* J. W. Jmć P. Ogiński Wwda Trocki Administrator Skarbu W. X. Litt. do Swistoczy *excurrit,* zkąd nie bawiąc na przypadaiący w Trokach Seymik ma pośpieszyć. J. W. Jmć P. Generał Major Biron tegoż dnia z Woyskiem swoim ku Wilnu ruszył się. J. W. Jmć P. Sapieha Starosta Gulbiński w Dobrach swoich do tych czas *commoratur,* do ktorego J. O. Xżę Regimentarz ztąd wyiachawszy wstępował.

Excerpt z Listu J. W. Jmći P. Bestuchoffa Posła Rossyiskiego z Sztokolmu d. 17. Junij pisanego.

Umo-

Umowa między Francyą á Szwecyą ſkonkludowana. Francuzi *ultra expectationem omnium* akceptowawſzy kondycye Szwedow, przyobiecali *ſubſidia* coroczne po 450. tyś. Talerow przez trzy lata. Zá co Korona Szwedzka obliguie ſię zoſtawać *in neutralitate* y nie dawać nie przedawać, ani pożyczać Woyſk ſwoich przećiwko Francyi. Też Szwecya rezerwowała ſobie tymże Traktatem *indemnitatem* Traktatow y Alliancyi ktore z inſzemi Potencyami zawarła. Ta umowa *ſubſidiorum* (iako ią tu zowią) iuż ieſt podpiſana z obudwu ſtron. A ponieważ Francya nie zaniedba głośić tey nowiny y exagierować z niey pochodzących wielkich ſwoich awantażow, dla zaćmienia oczu tym ktorzy nie ſą dobrze informowani. Niechćiałem zaniedbać dać rzetelney o tym W. M. W. Mćiem P wiadomośći, y upewnić go, że ta umowa ieſt wcale niewinna y nikomu nie ſzkodząca, y że Francya nigdyby była nie ſakryfikowała ſumm tak znacznych gdyby ſię była nie obawiała, aby Szwecya nie weſzła w Alliancyą z przećiwną Jey ſtroną, y nie dała Woyſk przećiwko Francyi. &c.

z Kamieńca d. 24. July. Dnia dziſieyſzego J W Jeymć Pani Tarłowa Wwdzina Lubelſka ztąd ruſzyła gdzie *ignotum*. *Præſidium* Roſſyiſkie ktore było w Miedzyborzu w tych czaſach wyſzło. Chorągwie zaś Polſkie (ktorych ieſt z okładem ſto) pod Kommendą W. Jmći P. Bukowſkiego tu nie daleko nas ná Podolu zá Ordynanſem J. W. Jmći P. Regimentarza Generalnego Woyſk Koron. ſwoie założyły konſyſtencye.

z Lublina d. 31. July. W przeſzłą Niedźielę publikowano tu *per ſonum Tubæ* Uniwerſał ná Seymiki Antekomicyalne Nayiaśn. Krola Jmći AUGUSTA III. P. N. M. J. O. Trybunał *ſolito more* agituie ſię.

ze Lwowa d. 27. July. J. O. Xiąże Jmć Heſſen Humburg Generał Artyleryi Roſſyiſkiey jutro rano do Żołkwi wyieżdża, tegoż dnia *rediturus*. Ponieważ w przyſzłym tygodniu ztąd marſz ſwoy *dirigit* do Ołyki.

Excerpt z Liſtu w Derbencie d. 24. Maij *datowanego.*

Ruſzywſzy Thamas Chan Perſki z Partyą ſwoią z pod

Gen-

Genzy, wyſłał przed ſobą podiazd, ktory przyprowadził trzech Turkow, ći zaś *retulerunt*, że poſłani byli od Paſzy Tureckiego Themira dla zebrania Prowiantu, w Prowincyi nazwaney Teflin, dokąd potym y ſamże ten Paſza wziąwſzy od Woyſka 6. tyśięcy ludzi poſzedł, powtornie przyprowadzono znowu trzech Turkow, ktorzy *referebant*: że pomieniony Paſza maſzeruiąc do Prowincyi Teflińſkiey gwałtem ſobie kazał dawać Prowiant y wiele Miaſteczek y Wśi popalił, zebrawſzy zaś Prowiant wroćił śię do Miaſta Kais iednym dniem przed przyśćiem Tachmas Chana, o czym dowiedziawſzy śię Tachmas Chan, poſzedł za nim w pogoń, y doſzedłſzy do Miaſta Lohr niemogłſzy iuż dáley iść dla wielkich śniegow w gorach, ſtał przez dwa dni, a Themir Paſza Turecki za gorami od niego ſtał tylko we dwuch milach; potym odebrana wiadomość w Derbenćie przez Szamachę, że Tachmas Chan Themira Tureckiego Paſzę zniosł, y na głowę pobił, wiele w niewolą wźiął, y ledwie śię ſam Paſza *in perſona* ſalwował. Tę wiktoryą w Derbenćie przez trzy dni przy rezonancyi rożnych Mużyk y kotłow celebrowano, y toż ſamo potwierdził Kapitan Połozow ſam Tachmas Chan piſał do Xcia Jmći Gallicyna, y przyſłał ſpecifikacyą pobitych y w niewolą wźiętych, także w tey okazyi zabrał pięć Chorągwi Tureckich wielkich; rachowało śię Turkow dźieśięć tyśięcy Jazdy, y pięć tyśięcy Janczarow. Drugi Paſza Turecki Abdulach z całym ſwoim Woyſkiem ſtoi na Przedmieściach Miaſta Korſa, czekaiąc ſkutku co śię z pierwſzym ſtanie, y ma Woyſka 20. tyśięcy. Tachmas Chan iak prętko obaczy, że ten Abdulach Paſza wnidźie z Woyſkiem do Fortecy Karſa, nie odmiennie rezolwował śię to Miaſto oblokować y attakować, co zważywſzy Turcy w wielkiey zoſtaią konſternacyi. Genza do tego czaſu ieſzcze nie była wźięta, ale iuż im na Prochu y Ammunicyi zbywa, y czekamy prawie co moment wiadomośći takowey, że śię będą muśieli poddać.